

Зелений світ

ЕКОЛОГІЧНА ГАЗЕТА
УКРАЇНИ
№ 5 (278) травень-серпень 2013

ВИЖИВАННЯ
ДЕМОКРАТІЯ
ГУМАНІЗМ

АСАМБЛЕЯ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ МАЛОГО І СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ УКРАЇНИ ПРОТИ ПОШИРЕННЯ ВИДОБУТКУ СЛАНЦЕВОГО ГАЗУ

В Україні умови для розвитку малого та середнього бізнесу за незалежними міжнародними оцінками наближаються до найгірших у світі, йдеться в заяві Асамблеї громадських організацій малого і середнього бізнесу України. Займатися виробництвом стало невигідно. Навіщо це робити теперішнім чільникам держави, якщо багата на ресурси земля в умовах повної безконтрольності гарантує швидкий надприбуток.

Асамблея констатує: «Відсутній будь-який контроль за використанням надр зі сторони їх фактичного власника — територіальних громад. Більше того, територіальні громади, яким за Конституцією України гарантоване право власності на надра, позбавлені будь-якої можливості реалізації цього права та будь-якої можливості реального контролю за їх експлуатацією. Найкраще це проявляється сьогодні у Житомирській області на українському Поліссі. Видобуток титану з повним нехтуванням екологічними нормами, знищені водойми та ліси, повна відсутність води у колодязях по селах, жодної компенсації громадам завданих збитків. Це замість родючих полів та лісу, чистих водойм».

Тому видобуток в Україні сланцевого газу для нас є питанням технологічно не підготовленим, не вивченим, з врахуванням повного спектру вхідних факторів економічно

не обґрунтованим.

Абсолютно непрозора угода між сторонами, незрозумілий для вітчизняної громадськості партнер по угоді з української сторони в особі компанії «Надра Юзівська» та мізерна частка видобутого газу, що зрештою залишається у розпорядженні держави, нашоухують на однозначні висновки. Фактично планується добувати ресурси за понад три чвертей їх вартості. Це без врахування зовнішніх екстерналій, які цей бізнес залишає суспільству.

Де незалежна фахова експертиза підписаної угоди?

Чому не зроблений аналіз альтернативних технологій?

Чому на заміну структурним реформам в Україні уряд та президент влаштовують остаточне розграбування надр, що більше схоже на поведінку загарбника, як господаря на своїй землі?!

Асамблея закликає українських громадян до творення територіальних громад у відповідності з Конституцією України в якості юридичної особи по усій території України та зупинити пограбування українського народу.

Будьмо господарями в своєму власному домі — державі Україна!

**Голова КР Асамблеї
Володимир Іваницький**

СЕРПЕНЬ

2-День пророка Іллі
6-День пам'яті мучеників благовірних князів Бориса і Гліба
9-День великомученика Пантелеймона-цілителя
11-День працівників ветеринарної медицини
14-Винесення чесних дерев Животворчого Хреста Господнього. Перший Спас
- День археолога
19-Преображення Господнє (Яблучний Спас або Другий Спас)
- День пасічника
23-День Державного Прапора України
24-День Незалежності України (1991)
28-Успіння Пресвятої Владичиці нашої Богородиці і Приснодіви Марії (Перша Пречиста)

БЕЗДІЯЛЬНІСТЬ ХАРКІВСЬКОЇ ЕКОІНСПЕКЦІЇ ЗАВДАЛА ЗБИТКІВ МАЙЖЕ НА 3 МІЛЬЙОНИ

Про бездіяльність харківської екоінспекції в охороні природних резерватів писалося неодноразово. Як з'ясувалося, «завдяки їй» за неповні два роки державі було завдано збитків більше, ніж на 2 962 000 грн.

Про ці екологічні «подвиги» голова Ради ЕкГ «Печеніги» С.О. Шапаренко звернувся до прокурора Харківської області Г. Є. Тюріна.

У своєму листі еколог виклав факти невиконання державними службовцями Екологічної інспекції в Харківській області своїх службових обов'язків, що призвело до порушення правил охорони та використання земель природно-заповідного фонду (ПЗФ) України.

Так, при обстеженні протягом півроку заказників області, чи не в кожному з них було виявлено численні порушення. Наприклад, в заказнику «Куплеватське» — відсутність охоронних знаків, близько 20 га (приблизно половину цієї території природно-заповідного фонду) розорано; в заказнику «Семенівський» — відсутність охоронних знаків, видобуток піску, випалювання рослинності, розорювання; в заказнику «Крюківський» — відсутність охоронних знаків, забудова, видобування піску на площі 0,1 га, засмічення території; в заказнику «Верхньобишкінський» — площа ставка, який знаходиться на цій території природно-заповідного фонду, перевищує встановлену проектом вдвічі, забудова, видобування піску в промислових масштабах (площа кар'єру сягає 1 га), випалювання рослинності тощо.

Таким чином, загалом у заказниках «Пересіл», «Орільський», «Верхньобишкінський», «Берецький», «Крюківський», «Куплеватське» розорано близько 40 га, видобуваються корисні копалини на площі близько 1,1 га, забудовано близько 150 м². Згідно з таксами, затвердженими Постановою Кабінету Міністрів України від 21.04.1998 № 521 «Про затвердження такс для обчислення розміру відшкодування шкоди, заподіяної порушенням природоохоронного законодавства у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду України», шкода, заподіяна таким чином державі становить 2 962 000 грн.

Екологів вважає за необхідне вжити заходів прокурорського реагування щодо притягнення до відповідальності державних службовців Державної екологічної інспекції в Харківській області, винних у завданні своїми діями державі великих збитків.

Газета «Зелений світ».
Виходить з 1989 року.
Засновники газети: УЕА
«Зелений світ»
Передплатний індекс
Свідоцтво про реєстрацію
№ 630 серія КВ
від 10.05.1994 р.

Ідентифікаційний код
№

Адреса: Контрактова площа, 4, Київ-70,
для листування: 002, Київ,
а/с №84
тел.289-16-80

E-mail:

ВЕБ сторінка УЕА «ЗС»
WWW.zelenysvit.org.ua

Шеф-редактор
Юрій Самойленко
Головний редактор
Віктор Ткаченко

Думки, висловлені авторами матеріалів, можуть не збігатися з позицією редакції.

Рукописи не рецензуються і не повертаються. Листування з читачами лише на сторінках газети.

Надруковано УЕА «Зелений світ»

Тираж 999 прим.

В газеті використовуються матеріали з інтернет-видань: Кореспондент.net; Майдан-ІНФОРМ; УНІАН; Утро.ru; «Обозревателю», Експрес online, eko.portal.

УЕА «Зелений світ» створена в 1988 році як реакція суспільства на жакливі екологічний стан в Україні, спричинений Чорнобильською катастрофою 1986 року. Асоціація є членом Міжнародної федерації «Друзі Землі».

Голова УЕА «Зелений світ»
Юрій Іванович Самойленко.

Газета «Зелений Світ» була, на час створення, одним з найперших неформальних антирежимних видань, в якому відкривалася правда про стан здоров'я нації та екологічні негаразди в країні. Газета стала рупором демократії. В епоху тотального замовчування та брехні на наших шпальтах відкривалися жахні картини радянської дійсності.

БІЛЯ КИЇВСЬКОГО ЗООПАРКУ ВИРУБАЮТЬ ЗЕЛЕНУ ЗОНУ

15.08.2013, о 9.30, на прилеглій до Київського зоопарку території (зі сторони Ванди Василевської), масово вирубують дерева. Жодних вивісок на паркані нема. Викликаний місцевими жителями наряд міліції сповістив, що у порушників є усі дозвільні документи.

У КИЇВІ ЗДІЙСНЕНО ЗАМАХ НА ЖИТТЯ ЗАХИСНИКА ЗЕЛЕНИХ ЗОН

10 серпня 2013 р. у м. Києві громадянський активіст Дмитро Фортунатов виявив у багажнику свого автомобіля саморобний вибуховий пристрій. Цей та інші факти є складовими залякування активістів, погрози і терору з боку бандитів-забудовників.

Автомобіль знаходився в приватній автостоянці по вул. Мілютенка (житловий масив «Лісовий»). Дмитро з маленькою донькою підійшов до автомобіля, відкрив багаж і відчув різкий запах пролітого бензину, яким були залиті його речі, і якийсь невідомий предмет. Як з'ясувалося, це був «самопальний» вибуховий пристрій: канистра з бензином, до якої дротом була прикручена коробка сірників та запалена сигарета. На щастя, сигарета, яка мала виконати роль бікфордого шнура, погасла, перш аніж досягла мети. У разі вибуху могла б спалахнути пожежа, що призвело б до людських жертв та масового займання інших автівок на цій стоянці.

На місце події прибули правоохоронці, працівники СБУ та вибухотехнічна лабораторія. Було зафіксовано факт злочину. За автостоянкою ведеться відеоспостереження, відеоматеріали були передані до СБУ. По факту злочину відкрито кримінальне провадження.

Дмитро Фортунатов стверджує, що спроба підірвати його транспортний засіб є прямою погрозою його життю та життю його родини. Це напряду пов'язано з його громадською діяльністю. Останнім часом він бере активну участь у спротиві забудові на «гарячих точках» на своєму рідному Лісовому масиві та у сусідніх районах: на Троєщині та Березняках.

Нещодавно стався другий факт залякування. Забудовник подав до суду на мешканців вулиці Серафимовича, 6а (Березняки) Андрія Наконечного та Ірину Ковальчук (Ірина є журналісткою газети «Сьогодні»). Привід — «нанесення шкоди іміджу компанії», яку забудовник ТОВ «Тельбін ІВА» зухвало оцінив у 500 тис. грн. Напередодні А. Наконечному погрожували невідомі, а 9 серпня 2013 р. при загадкових обставинах внаслідок ДТП загинув його брат.

На думку активістів, йдеться про спроби залякати громадян та примусити їх припинити спротив забудові. Вони стверджують, що до забудови скверу на вул. Серафимовича, 6а причетні депутати від політичної партії

«Удар» Андрій Странніков, Артур Палатний, Валерій Іщенко та Ігор Опадчий.

Ініціативна група мешканців нещодавно зверталася до лідера партії Віталія Кличка з вимогою припинити забудову скверу, однак жодної відповіді від прес-служби партії та особисто В. Кличка не надходило.

Будівельні компанії здійснюють терор проти мешканців столиці, відчуваючи повну безкарність з боку правозахисних органів. Активісти закликають киян до об'єднання та посилення спротиву забудові, що нанесла непоправної руйнації історико-культурній спадщині Києва, його неповторній природі та здоров'ю киян.

Василюк Олексій

Комитет государственной безопасности
Минской ССР

КРИМСЬКЕ СБУ ЗМУСИЛО МІСЬКРАДУ СІМФЕРОПОЛЯ ПРИХОВУВАТИ ГЕНПЛАН

Донедавна Сімферополь був одним із небагатьох міст України, де гриф «Для службового користування» був знятий з більшості матеріалів Генплану. Проте на початку цього року своїм розпорядженням Управління СБУ в Криму змусило міську раду накласти гриф «ДСК» на основне креслення Генплану, схему магістралей, опорний план, схему електропостачання, схему тепло- і газопостачання та інші. Свої дії працівники СБУ обґрунтували тим, що великомасштабні картографічні матеріали, на яких розроблено Генплан, Рада міністрів АРК вирішила вважати службовою інформацією.

Про таке рішення спецслужби представники Східноукраїнського центру громадських ініціатив дізналися у ході судового процесу за розсекречення Генплану Сімферополя, який громадська організація веде проти міської ради міста.

«Дії Кримського СБУ виглядають вкрай підозрілими. Плани міст у масштабах 1:5000 та 1:10000 вже давно ні для кого не є таємницею. Будь-хто їх може легально придбати, зокрема у мережі Інтернет. Експертна комісія провідного державного інституту проектування міст «Діпромісто» визначила, що інформації з обмеженим доступом на відкритих частинах Генплану Сімферополя не має. Саме тому проектний інститут і визнав їх відкритими. Можу лише здогадуватися чому працівники СБУ змушують міську раду порушувати Закони «Про регулювання містобудівної діяльності» та «Про доступ до публічної інформації» і втаємничувати Генплан. Це схоже на перевищення службових повноважень або свідоме створення умов для корупції у земельній та містобудівній сфері», — оцінює ситуацію Володимир Щербаченко, голова Східноукраїнського центру громадських ініціатив. «Найближчими днями ми надішлемо скаргу Голові СБУ з проханням перевірити мотивацію дій його кримських підлеглих та правомірність їхніх дій», — зазначає він.

Бондар Аліна, Східноукраїнський центр громадських ініціатив

ПОСТАНОВУ ПРО СКАСУВАННЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВІ НЕ СТВОРЕННЯ СКВЕРУ СТУСА СКАСОВАНО СУДОМ

Генеральний прокурор України В.П. Пшонка отримав депутатський запит народного депутата України Володимира Бондаренка від 10 червня 2013 року про грубе порушення Конституції України Київською міською державною адміністрацією, очолювану її головою О.П. Поповим, щодо невиконання рішень Київміськради та суду про створення скверу Василя Стуса.

У Шевченківському районному в Києві суді розглядалася скарга потерпілого у кримінальній справі Юрія Журавльова з вимогою скасувати постанову про закриття слідчим кримінального провадження, як передчасного та безпідставного (фабула кримінального провадження: «В період від 20.06.2012 року по теперішній час боржник – виконавчий орган Київради – КМДА умисно не виконує рішення Окружного адміністративного суду м. Києва від 25.05.2012 р. «Про присвоєння скверу імені Стуса» шляхом проведення організаційно-правових заходів. Правова кваліфікація КК України, ст. 382, ч. 1).

Натомість, слідчий суддя Шевченківського районного в Києві суду Циктіч В.М. четвертий раз поспіль призначає судові засідання через відверте ігнорування прокурором Шевченківської районної в Києві прокуратури Щаповалова Є.О., який свідомо не надає на вимогу судді матеріалів кримінального провадження, цим само – грубо порушуючи Конституцію України.

21 червня слідчий суддя зобов'язав прокуратуру надати судові для розгляду матеріали згаданого кримінального провадження. 25 червня суддя звернувся до прокуратури м. Києва з вимогою покарати винних у зневажанні вимог суду та змусити Шевченківську районну в Києві

прокуру надати ці матеріали суду. 9 липня ні представники прокуратури, ні матеріали згаданого кримінального провадження до суду не з'явилися і не надані. Суддя Циктіч В.М. вчергове направив вимогу до прокуратури та переніс засідання на 16 липня (16-00).

Оскільки генпрокурор Пшонка В.П. ще 10 червня знав про грубе порушення Конституції України у справі злісного невиконання рішення суду, а його підлеглі з Київської прокуратури активно саботують розгляд цієї справи у суді, впливає невтішний висновок:

Або генеральний прокурор України закриває очі на грубі порушення Конституції своїми підлеглими.

Або генеральний прокурор України не контролює ситуацію у своїх підпорядкованих підрозділах.

На засіданні Шевченківського районного в Києві суду 16 липня нарешті справу судом було розглянуто і скасовано постанову слідчого про закриття згаданого кримінального провадження. При цьому суддя вказав на низку помилок і непрофесійних дій слідчого при проведенні досудового розслідування.

Голова Святошинської райорганізації «Зелений світ» Ткаченко В.П.

ДРУГИЙ РІК ПРАВЛІННЯ ДИРЕКТОРА-ЛІСОРУБА

Незважаючи на активні протести громадськості на численні порушення на території національного парку «Гомільшанські ліси», Державне агентство лісових ресурсів ще на рік продовжило контракт його директору І. Северину.

Не минуло й місяця з цього перепризначення, як з «Гомільшанських лісів» прийшли нові тривожні звістки – у національному парку розпочався дерибан землі. На територію колишньої бази відпочинку заводу ім. Шевченка завезені будівельні матеріали: цегла, бетонні плити, бутовий камінь. Йде вирубка дерев, зруйнована велика частина старих дерев'яних і цегляних будівель бази.

Згідно із чинним Проектом організації території НПП «Гомільшанські ліси», територія бази заводу ім. Шевченка була передана національному парку в постійне користування. За матеріалами лісовпорядкування вона є 10 виділом 14 кварталу Коропівського природоохоронного відділення та відноситься до державного лісового фонду. Проектом розвитку парку базу передбачалося реконструювати та перетворити на його біологічну станцію. Тепер ні про який розвиток парку мріяти не доводиться, а територія бази майже напевно перейде до приватних рук.

Що ж, дерибан національного парку розпочався! Скільки ще земель, які є національним надбанням України, І. Северин збирається віддати, покаже час.

У НАЦІОНАЛЬНОМУ ПАРКУ ПРАЦЮЄ ІДІОТ *!

* Ідіот (давньогрецький термін) – людина, що живе у відриві від суспільного життя... (Вікіпедія)

Співробітник НПП «Гомільшанські ліси», кандидат наук (і одночасно академік) В.П. Лисенко відомий крилатими фразами і розповідями про свої наукові досягнення. Його впевненість у своїх псевдонаукових думках настільки велика, що він готовий доносити їх і з екранів телевізорів (<http://objectiv.tv/260413/83701.html>). Ось найбільш яскраві з його висловів:

1. «Бобер – це конкурент людині, тому його треба поставити на місце, щоб він знав, що можна їсти, а що – ні, щоб він вів себе по-людськи».

2. «Лосів повинно бути не більше 3 особин на території НПП «Гомільшанські ліси», бо будуть лосі – не буде парку».

3. «Дятел – дуже розумний: він навмисно пошкоджує ситовидні трубки у дерев, внаслідок чого ті висихають, і забезпечує своїх дітей та онуків поживою у вигляді комах-шкідників» (<http://pecheneg.org.ua/ru/node/947>).

Для роз'яснень фахівців відправили лист з проханням прокоментувати ці висловлювання до Інституту зоології імені І.І. Шмальгаузена.

Виявилось, висловлювання Лисенка не тільки суперечать логіці і є ненауковими, а й пропагують порушення природоохоронного законодавства.

Так, завдяки вченим провідного Інституту України бобри, лосі і дятли були реабілітовані.

Олег Вяткін, ЕкГ «Печеніги»

АКТИВІСТИ GREENPEACE ЗАХОПИЛИ АЕС «ТРИКАСТЕН» У ФРАНЦІЇ

Десятки активістів Greenpeace увірвалися на атомну електростанцію Tricastin («Трикастен») на південному сході Франції.

Вони вивісили на території об'єкту плакати з написами «Tricastin: ядерна аварія» і «Франсуа Олланд: президент катастроф?»

Французькі активісти Greenpeace називають цю АЕС «однією з п'яти найбільш небезпечних у Франції». Вони кажуть, що своїм актом демонструють недостатні гарантії безпеки електростанції.

За даними поліції, активісти «не змогли отримати доступ до уразливих зон підприємства».

У 2008 році уран, який походив з АЕС Tricastin, забруднив місцеві річки.

Радіо «Свобода»

АТОМНА ЕНЕРГІЯ СТАЄ НЕВИПРАВДАНО ДОРОГОЮ

Атомна енергія втрачає своє значення, вважає експерт з атомної енергетики Майкл Шнайдер, лауреат альтернативної Нобелівської премії. Однак, на його думку, чимало політиків цього ще не зрозуміли.

Deutsche Welle: Пане Шнайдер, щорічно ви випускаєте звіт про статус атомної енергії в світі. Нещодавно з'явилось ваше чергове дослідження. Що змінилось за час після атомної катастрофи на японській АЕС Фукусіма?

Майкл Шнайдер: Фактично упродовж років атомна енергія втрачає своє значення. Якщо бути лаконічним: тенденція відмови від використання атомної енергії в світі прискорилась.

- Яким чином?

- Скорочується кількість працюючих АЕС. Найбільше реакторів працювало 2002 року - понад десять років тому. Зменшується також частка атомної енергії у світовому «енергетичному міксі». 20 років йшлося про 17 відсотків, 2012 року цей показник скоротився до 10,4 відсотка.

- Як, на вашу думку, причини такого зменшення частки атомної енергії?

- Серед головних причин - зміна суспільної думки та економічні фактори. Атомна енергія дорожчає, натомість інші джерела енергії стають дедалі конкурентоздатнішими.

- Великий німецький концерн RWE вийшов з низки проектів, пов'язаних зі спорудженням нових АЕС, у тому числі у Великобританії. Керівництво компанії пояснило це занадто високими фінансовими ризиками й не вигідно дорогою атомною енергією. Чи не є такі заяви з боку енергетичного концерну

швидше винятком?

- Ні, це якраз віддзеркалює глобальну тенденцію. Звичайно, й надалі є політики, які говорять багато позитивного про атомну енергію. Це і британські державні лідери, і американський президент Обама. Але ані президенти, ані уряди не замовляють АЕС. Це справа енергетичних підприємств. А їх відлякують інвестиційні витрати, які постійно зростають. Водночас інші технології дешевшають.

- Чому атомна енергія останнім часом так подорожчала?

- З одного боку, оснащення АЕС стало більш складним, зросли вимоги до безпеки, захисту від терористичних нападів, нещасних випадків. Звичайно, це пов'язано і з суспільною думкою, яка хоч і не є всюди однаковою, але сприяє тому, що вимоги до безпеки зростають. Чимало атомних електростанцій, які ще працюють, у багатьох країнах сьогодні навіть не могли б отримати дозволу на їх експлуатацію.

- Скільки коштує кіловат-година атомної енергії, якщо підрахувати всі витрати, пов'язані з її виробленням?

- Цього не можна сказати, оскільки досі не визначена ціна, яку доведеться заплатити за остаточне заохорення атомних відходів. Тобто, і через 50 років після початку використання атомної енергії ми не знаємо загальних витрат, пов'язаних з цим процесом.

Потім виникає питання, на яку суму страхувати АЕС на випадок аварії? Оцінки наслідків катастрофи у Фукусімі сягають від 130 до 650 мільярдів доларів. Якби страхувати АЕС на таку суму, тоді кіловат-година атомної енергії коштувала б понад один євро.

- У вашому дослідженні ви вказуєте на те, що фінансові ринки негативно оцінюють ті підприємства, які роблять ставку на атомну енергію. Чому так відбувається?

- Точне прогнозування витрат представляє собою найбільшу складність. Аби отримати багатомільярдний кредит, вам треба точно сказати, скільки вам знадобиться капіталу. Однак сьогодні ніхто не знає, скільки в кінцевому підсумку коштуватиме нова атомна електростанція. Витрати, пов'язані зі зведенням нових реакторів у Фінляндії та Франції, буквально вибухнули. Вони обійдуться щонайменше в чотири рази дорожче, ніж планувалось спочатку. Для банків такі ризики є завеликими.

- Але й досі є уряди, приклад - Великобританія, які й надалі хочуть споруджувати нові атомні електростанції. Якщо в економічному сенсі це не вигідно, чому тоді вони тримаються цієї ідеї?

- Гадаю, тут поєдналися кілька факторів. По-перше, впродовж років не втілювалась у життя інша політика, не було розроблено альтернатив. Тут Німеччина, де ще два десятиліття тому почали говорити про відмову від атомної енергії, має перевагу у порівнянні з Великобританією. По-друге, політичним та діловим колам просто бракує відповідної інформації та розуміння.

- Атомна енергія дорожчає, енергія вітру та сонця стає дешевшою. Чи можна вже говорити про якісь глобальні зміни?

- Ще не так давно передрікали конкурентну боротьбу між вугіллям та атомом, потім - між газом і атомом. Сьогодні виникла нова ситуація, за якої відновлювальні джерела енергії справді перетворились на серйозних конкурентів для атомної енергії.

Експерт з питань атомної енергії Майкл Шнайдер 1997 року був нагороджений за свою діяльність альтернативною Нобелівською премією. Упродовж 30 років Шнайдер спостерігає за розвитком атомної енергетики і щорічно випускає дослідження про світовий статус галузі. Сьогодні він живе в Парижі, викладає в цій низці університетів і є незалежним радником як урядів, так і міжнародних організацій в усьому світі.

Розмову записав Геро Рютер, Радіо «Свобода»

НА АЕС ІДЕ РЕВІЗОР!

Найближчими днями для інспекції ядерного палива на Південно-Українську АЕС придуть фахівці компанії «Westinghouse».

На енергоблоках №2 і №3 ПУАЕС у рамках Програми кваліфікації ядерного палива України тривають роботи з впровадження тепловиділяючих збірок американського виробництва фірми «Westinghouse» (ТВЗ-W) у режимі дослідно-промислової експлуатації. Технічними рішеннями та програмами, узгодженими з Державною інспекцією ядерного регулювання (ДІЯРУ), передбачено нагляд за їх експлуатацією в режимах роботи реактора на потужності та інспекція стану палива в процесі перевантаження штатними засобами і спеціальним інструментарієм, наданим на контрактній основі виробником палива.

Під час планово-попереджувального ремонту (ППР) 2013 року на енергоблоці №2 (стартував 13 червня) виконано вивантаження ТВЗ-W з активної зони реактора в басейн витримки після двох років їх експлуатації. У процесі вивантаження та проведення контролю герметичності оболонок тепловиділяючих елементів (твел) ТВЗ-W був проведений їх візуальний огляд, під час якого виявлено незначні деформації та ушкодження декількох ободів дистанційонуючих решіток трьох ТВЗ-W. Спільний аналіз характеру цих відхилень фахівцями ПУАЕС і «Westinghouse» показав, що вони були отримані під час операцій із завантаження ТВЗ-W у ППР-2011. Ці відхилення є незначними та не перешкоджали безпечній експлуатації вказаних ТВЗ-W, що підтверджується герметичністю їх твел у процесі експлуатації протягом 2-х паливних кампаній.

У зв'язку з заборороною ДІЯРУ на завантаження ТВЗ-W, активну зону реактора енергоблоку №2 у ППР-2013 завантажено виключно ТВЗ виробництва ВАТ «ТВЕЛ» (Росія).

Що стосується дослідно-промислової експлуатації тепловиділяючих збірок виробництва фірми «Westinghouse» на енергоблоці №3, то на сьогодні зауважень щодо експлуатації активної зони реактора на потужності немає. Рішення про подальшу безпечну експлуатацію ТВЗ-W на енергоблоці №3 прийматиметься за результатами вказаних оглядів та інспекції.

ВЧЕНІ ЗАЯВИЛИ ПРО РЕКОРДНУ ШВИДКІСТЬ ЗМІНИ КЛІМАТУ

Кліматологи із США заявили, що кліматичні зміни та зростання температур на Землі відбуваються з рекордно високою швидкістю, пише журнал Science.

За словами керівника дослідницької групи Ноя Діффенбо зі Стенфордського університету, такі високі темпи змін клімату ставлять під загрозу існування деяких видів.

«Ми знаємо, що у попередні епохи екосистеми адаптувалися до змін температури на кілька градусів протягом декількох тисяч років. Однак зараз їм доведеться зробити те саме, але за десятки років. Це на порядок швидше, і вже зараз можна говорити про те, що деяким видам вкрай важко пристосуватися до нових реалій», — заявив Діффенбо.

Вчені проаналізували результати та вихідні набори даних для кількох десятків наукових робіт, що висвітлюють темпи змін клімату сьогодні і в далекому минулому.

Як з'ясувалося, жодна із кліматичних моделей за останні 65 мільйонів років не підбиралася до швидкості і сили змін, які відбуваються зараз на Землі.

Вчені вважають, що зміна клімату найсильніше позначиться на сухопутних тваринах та рослинах, що призведе до глобальних перебудов екосистем. За їхніми розрахунками, їм доведеться мігрувати на кілометр у бік полюсів Землі щорічно для нейтралізації наслідків зміни клімату, що буде додатково ускладнюватися особливостями топографії місцевості.

Раніше вивчення антарктичних відкладень глини привели вчених до висновку, що близько п'яти мільйонів років тому відбулося глобальне потепління, яке розтопило більшу частину південної полярної шапки і підняло рівень моря на 20 метрів.

ЕКСТРЕМАЛЬНІ ТЕМПЕРАТУРИ БУДУТЬ ЗРОСТАТИ

Вчені прогнозують, що через 30 років періоди аномальної спеки будуть зачіпати в чотири рази більші площі, ніж зараз, а до кінця століття можуть запанувати на 85% усієї суші.

Екстремальні погодні умови, в останні роки характерні для окремих регіонів планети, будуть поширюватися на нові території. З роками їх частота і масштаби будуть збільшуватися.

До таких висновків вчені дійшли, побудувавши кліматичні моделі, що дозволили оцінити, наскільки серйозним буде це збільшення і чи можна його уникнути.

Вчені прогнозують, що у першій половині нинішнього століття так звані «хвилі спеки», періоди аномально високих середньомісячних температур, стануть ще більш поширеним явищем. Так, до 2020 року такі події, можливо, будуть зачіпати вдвічі більшу площу суші, ніж зараз, а до 2040 — вчетверо більшу, причому це вже не залежить від того, який обсяг парникових газів людство буде викидати в атмосферу.

Потім, за прогнозами кліматологів, площа територій, схильних до екстремальних температур, буде зростати приблизно на 1% на рік, і до кінця сторіччя «хвилі спеки» будуть зачіпати до 85% усієї суші.

Крім того, приблизно на 60% планети, температури зростуть і перевищать спостережувані зараз.

НАЙБІЛЬША ЗАГРОЗА НАВИСЛА НАД ЖИТЕЛЯМИ АМЕРИКИ

Зростання рівня Світового океану може спровокувати повінь, яка поглине більш як 1,4 тисячі міст в США, пише видання PNAS.

У дослідженні, яке провела незалежна організація Climate Central, сказано, що в результаті глобального потепління рівень вод Світового океану зростає приблизно на 127 сантиметрів.

Журнал опублікував карту, на якій показано, яким саме містам загрожує затоплення, і в якому році. Найбільша загроза нависла над жителями Флориди і Луїзіани, свідчать результати дослідження. Так, 150 міст Флориди з населенням 2,7 млн осіб і 114 міст Луїзіани, де проживає 1,2 млн осіб, перебувають у великій небезпеці.

Серед інших штатів, яким загрожує затоплення, фігурують Каліфорнія, Нью-Джерсі, Північна Кароліна та інші.

Як повідомлялося раніше, аналіз даних про температурні зміни за останні дві тисячі років показав, що період з 1971 по 2000 рік став найтеплішим періодом за останні 1,4 тисячі років.

ЛЬОДОВИКИ АРКТИКИ ВИВІЛЬНЯЮТЬ ВУГЛЕЦЬ

Вчені дійшли висновку, що реальні обсяги вуглецю, який вивільняється арктич-

ними льодовиками, частково маскуються річками, що виносять його також з верхніх шарів ґрунту.

Нові підрахунки показали, що вивільнення вуглецю збільшується і за 20 років склало 1,4 мільйона тонн.

Група вчених на чолі з Тімоті Еглінтонем з Океанографічного інституту у Вудсхолі визначили, як впливають на вивільнення вуглецю в Арктиці річки і підземні потоки.

«Головне завдання при визначенні залежності вивільнення вуглецю з вічної мерзлоти від клімату — відрізнити древній вуглець від різних його джерел, які приносять річки (від рослинного сміття і планктону до шматків древніх осадових порід)», — розповіли вчені.

Радіовуглецевий аналіз показав, що кількість вуглецю, який вивільняється з вічної мерзлоти, з 1985 по 2004 рік збільшилася на 3-6% і в чистому вигляді з вічної мерзлоти у відкладення в річкових гирлах перейшло 1,4 мільйона тонн вуглецю.

При цьому в основному він надходить з областей, де ділянки вічної мерзлоти фрагментарні, від чого підземні потоки можуть йти глибше, і ерозія відбувається частіше.

Раніше вивчення антарктичних відкладень глини привели вчених до висновку, що близько п'яти мільйонів років тому відбулося глобальне потепління, яке розтопило більшу частину південної полярної шапки і підняло рівень моря на 20 метрів.

ЗАПАСИ ПРІСНОЇ ВОДИ НА БЛИЗЬКОМУ СХОДІ РІЗКО ВИСНАЖУЮТЬСЯ

Дані, отримані з космічних зондів Grace, свідчать про виснаження запасів прісної води в районі басейнів Тигра і Євфрату.

Як відзначають фахівці NASA, в минулому десятилітті запаси прісної води в регіоні скоротилися на 144 кубічні кілометри, що майже дорівнює об'єму Мертвого моря.

При цьому близько 60% всіх втрат пов'язані з качуванням води з підземних резервуарів і джерел, ще близько 20% — з висиханням ґрунтів і таненням снігового покриву. Стаття вчених буде опублікована в журналі Water Resources Research.

«Дані зондів GRACE вказують на тривожні темпи втрат водних ресурсів у басейнах Тигру і Євфрату — регіоні, який за швидкістю скорочення запасів підземних вод поступається лише Індії. Особливо вражаючими темпи втрат стали після посухи 2007 року. Тим часом, потреба в прісній воді продовжує зростати, а у країн близькосхідного регіону немає координації в управлінні водними ресурсами через різні інтерпретації міжнародного права», — заявив керівник дослідження Джей Фамільетті.

ЦУКЕРКИ РОБЛЯТЬ ДІТЕЙ АГРЕСИВНИМИ

Ми всі на Європу поглядаємо, а ось щоб слідувати прийнятим там заборонам — цього немає. І якби ще проблема стосувалася здоров'я дорослих. Але ж самі купуємо для дітей продукти, які містять шкідливі фарбники. Дуже шкідливі, тому що вони викликають гіперактивність у наших і без того напружених непосид.

Повна чаша... фарбників

У Європі, між іншим, виробники не просто указують на упаковці наявність цих фарбників, а ще і попереджають про них додатковим спеціальним написом.

— Наші виробники також не приховують усі ці «Е», позначаючи, що вони входять до складу солодощів, — розповіла керівник експертно-аналітичного відділу Науково-дослідного центру незалежних споживчих експертиз «Тест» Ніна Кильдій. — Проте, знаючи про це, мабуть, не вважають себе споживачами або думають, що організми українських дітей не такі, як у решти європейців. Тому що не послішають додатково публікувати відповідні попередження. Причому це стосується і крупних транснаціональних виробників, які продають таку ж продукцію і на ринку ЄС. На жаль, ігнорують проблему МОЗ й інші держоргани.

Звичайно ж, в Україні і дослідження про негативний вплив цих фарбників не проводилися. Зате ще чотири роки тому вони були зроблені в Великобританії. Ось тоді державні експерти забили на сполох, тому що був доведений зв'язок між шістьма харчовими фарбниками і гіперактивністю у деяких дітей. Європейським експертам довелося боротися два роки, але документ, що зобов'язує робити попереджувальні написи про шкідливість «ешок», все-таки був прийнятий і почав діяти з 20 червня 2010 року. На етикетках вказується назва фарбника або його номер, а також те, що він «може мати негативну дію на активність і увагу дітей», повідомила експерт.

Тартразином, наприклад, підфарбовують «Гархун», який продається під марками «Бон Буассон», «Лето», «Росинка» і «Біола». Сокові напої «Сіцилійський червоний апельсин» від «Сандори» і «Джаффи» мають відповідний колір завдяки «чарівному червоному». «Ешки», які збуджують дітей, є в «Мультифруктовому Брізі», в напої зі смаком лайма від «Оболоні». Щедро використовує їх для забарвлення цукерок торгова марка «Повна чаша».

Але, мабуть, більше всіх вирізнялася російська компанія «Марс», що напала в дитячі драже M&Ms з арахісом всі шість шкідливих фарбників! Перевіряйте на небезпечні «Е» міні-тортики «BisKonti», круасанчики від «Дольче Віта», рулети «7 days». Пара жовтих і шкідливих є і в смачному (тут нічого не скажеш) «Київському торті» від Київського булочно-кондитерського комбінату, а також в його випічці «Космічний» і «Грильжний», яка рідше з'являється в донецьких супермар-

кетах. Проте більше всього мене вразив мармелад для діабетиків. Зроблений у вигляді симпатичних різноколірних ведмедиків, він, звичайно, подобається дітям. Але містить цілих три шкідливих для них фарбників. А ще — желе під маркою «Еко», в якому їх два.

ЛІКУВАЛЬНІ ВЛАСТИВОСТІ МЕДУ

За рекомендаціями ВООЗ і вітчизняними нормами фізіологічних потреб населення в основних харчових речовинах та енергії, цукор повинен становити не більше 10% добової калорійності.

Цукор — це лише цукроза і для організму має лише енергетичну цінність. Повністю відмовитися від нього не вдасться, мабуть, нікому і ніколи (все одно ми його вживатимемо як «невидимий цукор» з продуктами, які купуємо).

А ось «видиму» частину цукру слід замінити на мед. Доведено, що натуральний бджолиний мед це не лише цінний харчовий продукт, що має дієтичні властивості, а й природний лікарський засіб. Фізіологічну активність у меді можуть проявляти сполуки рослинного походження або речовини, які додають у мед бджоли, а також ті, які з'являються в ньому під час дозрівання та збереження.

Мед являє собою суміш легкозасвоюваних вуглеводів і біологічно цінних речовин, котрі забезпечують живлення клітин під час споживання меду або під час місцевого його застосування (на рани, шкіру, слизові оболонки тощо). Цілюща дія меду на процеси травлення відзначалася завжди, і як дієтичний продукт мед залишився і в народній медицині, і в арсеналі сучасної медицини.

У посібнику для медичних працівників первинних структур охорони здоров'я, підготовленому десятима провідними українськими медиками (кардіологами, дієтологами, геронтологами та ін.), виокремлюється провідна роль харчування стосовно здоров'я, але вона все ще неповністю розуміється медичними працівниками, «здорове харчування ґрунтується, головним чином, на продуктах рослинного, а не тваринного походження». Дієтичні властивості меду зумовлені з особливостями його хімічного складу: переважають моноцукри, які є легкодоступним субстратом для клітин, високий вміст фруктози, наявність біологічно активних речовин. Складові меду: фруктоза — 38-44%, глюкоза — 31-36% і вода — 17-21%, енергетична цінність 3150-3350 ккал, що дещо нижче від енергетичної цінності цукру (цукрози) — 4000 ккал. Але він солодший, ніж буряковий цукор за рахунок фруктози, яка в 1,7 разу солодша від цукрози (основного компонента цукру). І тому мед дуже швидко спричинює відчуття насичення, а надлишок меду спричинює нудоту. Тому, незважаючи на переважно вуглеводний склад, мед часто рекомендують застосувати у складі дієт і раціонів, які забезпечують зменшення маси тіла, для зниження апетиту і відчуття голоду. Глюкоза, фрук-

тоза, інші моноцукри, які становлять 70% маси меду, безпосередньо всмоктуються в травному тракті, починаючи з ротової порожнини, оскільки не потребують попередньої обробки травними соками. Це також є однією з причин швидкого насичення у разі вживання меду. До складу меду входять натрій, калій, магній, залізо, хлор, фосфор, сірка, йод... Викликає цікавленість і має значення те, що кількість деяких мінеральних солей у складі меду майже така сама, як у сироватці крові людини (!). Є в меді і біологічно активні низькомолекулярні інгредієнти (вітаміни, амінокислоти тощо). І хоча їх небагато, але вони мають величезне значення, оскільки поєднані з іншими досить важливими для організму речовинами. У разі вживання вони сприяють нормалізації функцій травного тракту, швидко всмоктуються, забезпечують життєво важливі органи і тканини цінними енергетичними і пластичними сполуками. Є в меді і стимулятори, які підвищують життєдіяльність організму, ферменти, макро- і мікроелементи, перекис водню, рослинні антибіотики, лізоцим, ацетилхолін тощо.

На відміну від синтетичного (так, так, саме синтетичного) рафінованого цукру мед — натуральний продукт і має такі переваги:

- не подразнює слизову оболонку травного тракту;
- легко й швидко засвоюється організмом;
- швидко вивільнює (віддає) необхідну енергію і відновлює силу в тих, хто багато її втрачає;
- легше за всі інші цукри пропускається через нирки;
- чинить (справляє) природну, злегка послаблюючу дію, а також заспокійливо (седативно) впливає на організм.

Деякі рецепти зі старих лікарських порадників, які витримали випробування часом і цілком достатньо можуть бути пояснені з позицій сучасної науки.

1. У разі задишки вживають по чайній ложці меду через 2-3 години.
2. Мед із сіллю втирають від простуди. Це спричинює рясний піт.
3. У Польщі мед прикладають до відморожених місць.
4. У Німеччині мед з коров'ячим маслом, жиром і яєчним жовтком вживають від кашлю і задишки.
5. Медові коржики (борошно і мед брати в пропорції 1:1) — це загальновідомий очищувальний і руйнівний засіб від чиряків і наривів (прикладати до хворого місця на ніч).
6. Мед — кращий з відомих зовнішніх засобів, які запобігають пролежням.
7. Насичений медом шматок вовняної тканини використовують для чищення зубів у разі неприємного запаху з рота.
8. Сирий сік моркви з медом використовують від «затвердіння» грудей у матерів-годувальниць.
9. Настій м'яти з медом використовують як теплий напій від грудної жаби (стенокардії).
10. Увар з малини та мед від лихоманки.
11. Шавлію з медом використовували від пліснявки (рос. — молочниці).

Довгих вам літ при доброму здоров'ї!

Юлія Мартиненко

СВЯТО ГУЛАГУ – ЧИЄ СВЯТО?

Згадують, звичайно, героїв, відважних і талановитих людей, згадують загиблих, цілком природно, що згадують пам'ять рідних і близьких, рідкісні приємні хвилини життя чи миті, сповнені глибоких потрясінь. Згадують хвилюючі мовчання, молитвою, тихим словом, квіткою на спомин...

Але не всі. Нещодавно вразило повідомлення, що 75-ліття створення першого в Пермському краї концтабору — Усольського виправно-трудового табору НКВС СРСР відзначили танцями і радісним співом.

У повідомленні прес-служби Головного управління Федеральної служби виконання покарань Російської Федерації не без гордості зазначено: «5 січня 1938 року в Усольському виправно-трудоному таборі (ВТТ) НКВС СРСР були закладені традиції, які мають цінність і в нинішній час. Це вірність батьківщині, взаємовиручка, повага до ветеранів. Усольлаг це тисячі кілометрів доріг, сотні лісових селищ, понад 60 тисяч співробітників, робітників і службовців працювали впродовж 75 років, це школи, дитсадки, клуби».

Гулаги — цвинтарі без могил

І жодним словом про сотні тисяч жертв Гулагу, ані рядочка про те, скільки мільйонів людей заплатило життям за «тисячі кілометрів доріг, сотні лісових селищ». Український історик і письменник Семен Підгайний (1907—1965) — один із небагатьох, яким пощастило вирватися з полону сталінського «виправно-трудоного» концтабору. Згадуючи земляків-співкаторжан, він називає їх «Людьми з великої літери». «Їх тисячі, сотні, мільйони, — зазначає письменник, — і гублюся я, чи писати мені про академіків, поетів, художників, учених, політичних діячів, чи писати мені про отих, що їх привозять сюди міцними, як дуби... Онде вони ідуть з сокирами й пилками, з баланами (дерево) на плечах. Онде вони важкими тачками везуть камінь, глину і пісок, і знову пісок, камінь і глину, і будують, будують, і тут же вмирають».

До своїх останніх днів згадувала долю жінки у ГУЛАГу поетеса родом із Тернопільщини Поліна Беноні (1923—2011) — багаторічний в'язень якутських, потім казахстанських концтаборів. Не можна читати без болю рядки з її книжечки «Така наша гірка правда» (Чортків, 2003 рік): «Дівчат нерідко приносили з допитів напівживими, з поламаними ребрами, руками, вибитими зубами; дівчат підвешували за ноги і били по п'ятах, підвешували за коси, пхали голки під нігті, ламали пальці між дверима... Дівчат кидали в камери-одиночки, тільки в одній сорочці, на цементі, без їжі й води тримали по кілька днів, полчища щурів гризли живу людину... Померлих від страху чи тортур, а також розстріляних скидали в яму, куди виливали нечистоти. І так вони зникали безвісти». То про ці «традиції, які мають цінність», згадували на святі в Усольлагу?

В ГУЛАГу не було цвинтарів, ГУЛАГ був таким безмежним цвинтарем. Тілами розстріляних, закатованих, знищених голодом і підневільною працею людей повнілись без кінця терени всіх без винятку радянських концтаборів. Відома американська дослідниця і журналістка Енн Еплблом, авторка капітальної праці «Історія ГУЛАГу» (Київ, 2006 рік) називає соловецькі бараки моргами. «Ще гіршими

були бараки, чи швидше, морги, в яких тримали смертельно хворих. В одному такому баракі для хворих на дизентерію люди лежали цілими тижнями. Якщо хворим поталанило, вони виживали, але частіше вмирали», — зазначає дослідниця.

А соловецький в'язень Семен Підгайний пише: «На будівництві дороги працювало всіх 12 тисяч в'язнів. Тому що чекістам було наказано провести дорогу терміново, так там в'язні працювали цілу зиму. За одну зиму провели дорогу 8 кілометрів довжини; за цей час на будівництві загинуло наших братів і донців 10 тисяч». Але їхніх могил немає, немає ані горбочка землі, ні пам'ятної таблиці на місці страсти і страждань, не було 75 років тому, коли скидали в яму з биркою на носі, немає й зараз.

Українці в концтаборах

Тільки в період «великих репресій» 1937—1938 років, які Енн Еплблом називає «по-справжньому межовими», в СРСР було створено додатково 13 так званих «лісових таборів», оскільки десятки інших уже не справлялись з велетенським і невпинним потоком репресованих. Один із них — Усольлаг був заснований на початку лютого 1938 року біля Соликамська. До 1955 року в Усольлагі утримувались тільки політичні в'язні, за різними джерелами їх тут було від 10 до 40 тисяч. Усольлаг ще мав назву «Білого лебедя», до 1955 року серед каторжан було багато освічених людей, інтелігенції, працівників культури, в тому числі багато українців. У 1938—1943 роках в Усольлагі перебував преподобний отець Косьма Величко, канонізований Українською православною церквою як святий Кукша Одеський, у 1950—1954 роках працював на лісопалалі український художник Генадій Польовий...

Список померлих, розстріляних, знищених, закатованих далеко не повний, його можна і треба продовжити. Німці, поляки чи прибалти вже склали списки усіх своїх репресованих у «тюрмі народів», відклавши все, дбайливо розшукали і назвали поіменно своїх співгромадян — волзьких німців, поляків, естонців, латвійців і литовців, які загинули в концтаборах СРСР. Чехи, щоб не згубити ані крихти з пам'яті, відкрили Музей у своєму найстрашнішому концтаборі на уранових рудниках під назвою Vojnа («Война»). Тільки в Україні не поспішають, хоча за статистикою серед в'язнів неросійських народів саме українці склали більшість. У середовищі каторжан навіть співалась така сумна пісенька — цитує мовою й правописом оригіналу з невеликої книжечки «Фольклор ГУЛАГу» (Санкт-Петербург, 1994 рік):

*Гэй, на Івана, гэй, на Купала,
Общю яму себе копали
Немки, эстонки, литовки, финки,
А в основном — украинки*

У книжці також описано, як у рідкі хвилини спокою каторжани згадували дім, читали свої вірші «невідомі Петро, Роман, Микола», як у тисячі вологих і темних бараків лунала поезія забороненого українського поета Олександра Олеся, «который ну прямо Блок, только украинский».

Але не про табірну творчість в'язнів згадували на ювілейному святі в Усольлагу, там говорили про «співробітників, робітників і службовців, які працювали в таборах впродовж 75 років». За словами геніального українського поета, в'язня

сталінських таборів Василя Стуса, це вони забезпечували в концтаборах панування одного закону — «закону повного беззаконня»: «Тут боронять і карають, коли хто хоче ввіймати кришечку сонця. Обшуки провадяться надзвичайно свавільно: все, що хочуть, відбирають, навіть без акту і без повідомлення. Ми втратили всяке право належати собі...» (більше в книзі «Василь Стус. Листи до сина», Київ, 2003 рік). Та все ж своїм єдиним привілеєм Василь Стус скористався — не схилив голови і складав вірші, прагнув повернутися до земляків і «чесно глянути в їх чесні очі», кликав до себе в гості Лесью Українку, Франка, Шевченка і Сквороду... Не зайве тут зауважити, якими високими були духовні потреби українців у таборах, як вирізнялись вони інтелігентністю й інтелектуальним рівнем.

Кати і жертви — безправ'я і свобода

Та і не до поетів-в'язнів гулагів було у святковому Устьлагі 5 лютого 2013 року. Свято 75-ліття сталінського концтабору зустріли тут концертном і палками промовами про патріотичне виховання. Цінічно мовчки обійшли не тільки жертви, й їх кати. А можна було б за всіх згадати хоча б одного — майора Михайла Матвеева, який особисто розстріляв 1 тисячу 111 в'язнів. В урочищі Сандрмох від його руки загинув цвіт української інтелігенції — Микола Зеров, Григорій Епик, Лесь Курбас, Степан Рудницький, Антін Крушельницький, брати Василь і Петро Дідушки, Володимир Чехівський...

Опубліковані документи свідчать, що на допиті відомої української художниці Софії Налепінської-Бойчук (до концтабору не доїхала, після тяжких тортур розстріляна 11 грудня 1937 року в Києві) енкаведист ніяк не міг збагнути, а хто ж такий був Лувр, що до нього треба було їхати аж в Париж. Часто невігласи і малопоисменні, але з найвищим правом — міняти долю не тільки особи, але й впливати на історію країни, нищили в гулагах цвіт української духовної й інтелектуальної еліти, носіїв кращих культурних традицій і соціальної мудрості народу — його працюючого селянства і просто чесних і чистих людей. Та про ці «цінні традиції» на танцях в Усольлагі промовчали.

Не менше вражає й мовчанка, якою обійшли «свято ГУЛАГу» — танці на могилах мільйонів невинних жертв сталінського терору, українські політичні партії й громадські організації, спілки й гуртки, численні великі й менші українські лідери, інтелектуали, вчені. Про державні органи — уряд, міністерства, різні комісії не згадують, там у черговий раз перепишуть історію з української на советську, без Голодомору і гулагів, зате зі Щорсом і Кіровим. А відтак зупинити реабілітацію зла в Україні нікому, і надалі безкарно можна співати осанну катові, встановлювати йому пам'ятники і бюстики, безстрашно відроджувати беззаконня. Нехтуючи національною пам'яттю, історією життя знищених сталінським режимом покоління, ми дійшли до межі, за якою ідея консолідації суспільства, формування об'єднавчої національної ідеї, концепція будівництва громадянського суспільства відсувається, зникає в постсоветській імлі.

Так виглядає, що попереду нас чекають нові свята з танцями і співом — 80, 85, 90-ліття сталінських концтаборів, адже в СРСР їх було понад сто. Та повсюди в них український слід.

ЯПОНЦІ ВИДОБУЛИ ГАЗ ІЗ ДНА МОРЯ

Газовики Японії вперше зуміли видобути паливо із газових гідратів, які також називають «горючий лід», на океанському дні, заявили в держкомпанії Japan Oil, Gas and Metals National Corporation (JOGMEC).

Тестова експлуатація свердловини триватиме два тижні, після чого вчені зможуть з'ясувати кількість видобутого палива. Про це пише Reuters з посиланням на Міністерство економіки, торгівлі і промисловості Японії. Відзначається, що компанія використовує для перетворення метанових гідратів у метан спосіб розгерметизації.

Повідомляється, що JOGMEC приступила до буріння свердловин у лютому минулого року за 50 кілометрів від півострова Ацумі (східна частина острова Хонсю).

Японські експерти оцінюють запаси палива, розташовані в цьому районі у формі гідратів, в 1,1 трлн кубометрів.

Як зазначає Agence France-Presse, подібні обсяги зможуть задовольнити потреби Японії на енергоресурси на найближчі 11 років. Bloomberg з посиланням на інформацію JOGMEC пише, що всі поклади гідратів на шельфі Японії можуть закрити її попит на паливо протягом сотні років.

Відзначається, що держкомпанія планує почати тестовий видобуток газу з гідратів навесні прийдешнього року, а комерційне використання подібних технологій очікується лише в 2018 році.

Додамо, що газові гідрати являють собою кристалічні сполуки, які виходять з води і газу при певних показниках тиску і температури. Витягнення палива з гідратів називають перспективним, тим не менш, поки подібні методи занадто складні і дорогі.

Варто відзначити, що в минулому році російська влада заявила, що ключовою загрозою для становища Газпрому на світовому ринку палива є якраз газові гідрати, а не сланцевий газ.

За матеріалами: Lenta.ru

САМКИ АГРЕСИВНІ У СПІЛКУВАННІ ОДНА З ОДНОЮ

Дослідники із США виявили, що самки шимпанзе у спілкуванні між собою частіше схильні проявляти агресію, ніж щодо самців.

Дослідженням керувала студентка університету штату Міннесота Ніколь Скотт.

За словами Скотт, такі результати дав аналіз жестикуляції, яку шимпанзе використовують під час щоденної взаємодії.

Учені вивчали групу із 17 самок та п'яти самців шимпанзе, що живуть у зоопарку міста Честер (Велика Британія). Виявилось, що у самок та самців всередині групи один і той самий «репертуар» жестів та поз, які вони використовують під час спілкування для вираження спектру емоцій від ворожості до ніжності. Однак під час індивідуального спілкування самки «вибирають вирази» залежно від того, якої статі їхній співрозмовник.

Як з'ясувалося, майже всі «позитивні» жести та інтонації самок адресовані самцям, і лише зрідка — «подругам».

«Під час спостереження за рухами кінцівок та позами, які шимпанзе приймають під час спілкування один з одним, створюється враження, що самки «підлизуються» до самців», — зазначає Скотт.

«Цікаво, що можна провести паралелі з поведінкою людей — адже жінки часто схильні бути одна до одної більш критичними у присутності чоловіків, таємно або явно змагаючись між собою. Можливо, ми успадкували ці первинні соціальні інстинкти жіночої агресії від приматів», — додала автор дослідження.

СТВОРЕНІ АКУМУЛЯТОРИ З ПОВІТРЯ І СОЛІ

Вчені змогли сконструювати акумуляторний елемент на основі повітряно-сольової концепції. Подібну новинку описує журнал Nature Materials.

Розробники нового типу батарей відзначають, що як і інші розробки цієї сфери, він має свої переваги і недоліки.

Серед плюсів називають те, що

повітряно-сольовий акумулятор буде коштувати в рази менше від акумуляторів на основі літію або магнію. Крім того, він абсолютно нешкідливий для екології і може набувати абсолютно будь-яких форм і параметрів для найрізноманітніших сфер використання.

Водночас недоліками визнали те, що ємність подібної батареї вдвічі менша, ніж у літій-іонної (1600 Вгод / кг проти 3460 Вгод/кг), і, крім того, повітряно-сольовий акумулятор дозволяє лише вісім циклів перезарядки без втрати ємності, проти п'ятиста циклів у літій-іонного.

Тим не менш, творці відзначають, що колосальна низька ціна виробництва і 100%-а екологічна нешкідливість можуть зробити цей тип батареї зручним рішенням для будь-яких не дуже енергоємних гаджетів.

Принцип пристрою нової батареї дуже простий: всередині нього поміщений твердий натрієвий електрод, оточений сольовим електролітом. Для запуску хімічної реакції з виділенням електрики необхідно лише гарантувати доступ кисню до електроліту.

Вчені відзначають, що їх акумулятори складаються зі звичайної харчової солі (натрій-хлор).

За матеріалами: CyberStyle.ru

УНІКАЛЬНИЙ ВИД КОРАЛІВ НАЗВАЛИ НА ЧЕШТЬ ОСТРОВА

Біля узбережжя курортного острова Балі виявили новий вид твердих коралів, які можуть жити в умовах сильних течій.

Відкриття належить міжнародній експедиції на чолі з австралійцем Ліндоном Девантсьє.

Як зазначають фахівці, новий вид має унікальні характеристики і виглядає як квітка плюмерії. А оскільки це твердий корал, він добре захищає острови.

Свою назву унікальні корали отримали на честь острова Euphyllia baliensis. Ареалом його розповсюдження є частина океану біля узбережжя південно-східної частини острова між портом Падангбай та містечком Чандідас. Корали приховані на глибині від 27 до 37 метрів.

На відміну від інших членів сімейства Euphyllidae, цей корал помітно менший за розмірами, зазвичай досягає в діаметрі лише трьох міліметрів, і має тонші і коротші гілки червоно-коричневого кольору.

на маслі протягом 10-12 хв, додаючи очищену, злегка обсмажену цибулю, заливають частиною підготовленої підливи, тушкують до готовності, додають решту підливи, доводять до кипіння й направляють сіллю та маслом. Приготування підливи. Пшеничне борошно пасерують, розводять бульйоном, в якому варилась грудинка, добре проварюють, проціджують і направляють сметаною. Готову грудинку подають на стіл з рисовою розсипчастою кашею, поливають підливою з підсмаженими печерицями й посипають дрібно нарізаною зеленню петрушки.

СМАКОТИНКА

Теляча грудинка з печерицями

Склад: На 1 кг телячої грудинки — 1 морквина, 1/2 кореня петрушки, 1/2 цибулини. Для підливи: 1,5 склянки бульйону, 1 ст. ложку пшеничного борошна, 200 г печериць, 1 цибулину, 3 ст. ложки вершкового масла, 3/4 склянки сметани. Для гарніру: 2 склянки рису, 2 ст. ложки масла.

Телячу грудинку промивають, варять 40 хв, додають сіль, очищені та нарізані моркву, корінь петрушки, 1/2 цибулини й варять до готовності. Печериці очищають, промивають, нарізують і смажать